

התגלגלנו לכאן, למזרח

מרוסית: ולדימיר גלוזמן

ילנה איגנטובה נולדה ב-1947 בלנינגרד. שיריה פורסמו מ-1975 אך תחילה רק מחוץ לברית המועצות. מ-1990 מתגוררת בירושלים. כאן יצאו קובצי השירים שלה "האודם השמימי" (1992), "שירים של שנים רבות" (2006), "השלג המוקדם" (2012). פרסמה גם שני ספרי פרוזה. על פי התסריט שלה צולם סרט "התיק האישי של אנה אחמטובה". זוכת פרסי נ. גוגול וו. סירין.

אשת לוט

– תפני אַחוּרָה?

– לא.

– תפני אַחוּרָה?

– לא.

– רואה: הָעִיר שָׁלָה,

הַכֶּרֶךְ זוֹהֵר כָּלוּ,

בְּתֵינוּ עֲשֵׁנִים,

הֶפְכוּ לְמִדּוּרָה.

אֲבוֹי לָכֶם, גָּנִים –

סֶדֶם וְעַמְרָה!

– לֹא אֶסְתַּוֵּב. קְדוּשִׁים

עוֹמְדִים בְּפִתּוּיִם.

בְּנֵהְרוֹת זֶהְבִּים

נוֹשְׂאֵי אֱלֹהִים.

– בְּנֵהְרוֹת זֶהְבִּים

בְּיַדִּי הָאֱלֹהִים,

וְשֶׁם בָּאֵשׁ צוֹרְחִים,

בְּשָׂרֵיהֶם חֲרוּכִים.
 – עַל מָה שָׂרִים פְּלָגִים?
 – הָאֶפֶר לֹא יִדְעָה.
 הִנֵּה יֵמֵשׁ עוֹלָם
 כְּנָפִים שֶׁל מְלָאךְ.

– הֵם אֲשָׁמִים?
 – אֲכֵן.
 – וְהֵם פּוֹשְׁעִים!
 – אֲכֵן.
 עִירָם שֶׁל הַחוּטָאִים
 בִּלְהֵב מְסֻמָּנִים.
 הַיֶּלֶד בְּרִיצָה –
 כּוֹכֵב נֶאֱכַל בְּאוֹר...
 תִּבְכִּי אֶת?
 – לֹא רוֹצָה...
 סִיבּוּב מְלֹא:
 – אַחֲזוֹר.

*

ל-ו. רוֹדִינוּב

לִיבֵב, לְהַצְמִיד לְמַעִיל שֶׁל קֶצֶין –
 הַתְּרַגְּשׁוֹת מִיַּחֲדָת, קוֹלוֹנִיָּאלִית.
 הַמַּעֲרָב יִשְׁאָר מַעֲרָב. הַתְּגַלְגָּלוֹת
 לְכֹאן, לְמִזְרָח. הַשְׁתַּדֵּל לְהִבִּין.
 כָּאֵן נַעֲמִיד הָאוֹר הַמָּכֹר
 שֶׁל שְׁנוֹת הַחֲמִשִּׁים שֶׁהִפְכוּ כּוּוֹנִים.
 שְׁמוֹנֶה שָׁל יְלָדוֹת.
 וְשׁוּב כְּכַעֲבֹר
 כְּתִפּוֹת בְּרִיחַ זֶהָב וְתִפּוֹזִים
 עַל הַמַּעִילִים שֶׁל הָאֲבוֹת הַצְעִירִים.

רַבִּים יוֹשְׁבִים לְשֻׁלְחָן. זֶה צָפוּף!
שָׁנָה תִּינוּקִית.

וְהַשְׁבֵּט הַמְּשִׁפָּחִי
נִסְגָּר כְּצִמְרֵת שֶׁל הָעֵץ הַנֶּצְחִי
מֵעַל רֹאשִׁי. יֵשׁ לוֹ רֵיחַ שֶׁל גּוֹף.

לֹא לְהַתְעוֹרֵר! בְּפִי אֲמָהוּת
טַעַם שֶׁל גֵּיד כֶּסֶף וְשֶׁל נֶעְנֶע.
כֹּה נִצְחִיִּים, כֹּה עֲשִׂירִים
הָיִינוּ בְּאַהֲבָתָן...
קָחוּ אוֹתָנוּ – לְחֹדֶר שָׁנָה, לַחֲשֻׁכָּה:
תִּתְעוֹרֵר – מִסְבִּיב הַמְדַּבֵּר בְּפְרִיחָה,
מֵעֶבֶר לְקִיר מְזֻמְרִים בְּשִׁקָּט
עַל בַּעַל הָעֵגְלָה שֶׁשָּׁקַע בְּשִׁלְג,
עַל הַמַּעֲיָן שְׁאוֹרוֹתָיו לֹהֲטִים
מֵעַל פִּלְגֵי הַחַיִּים הַקְּפוּאִים.

*

הָרִים תִּפְּחוּ בִּיד, "אוֹהֵב אוֹתָךְ" הוּא אָמַר,
לֵיד הַגֶּשֶׁר חֲכִינוּ לְהִנָּץ הַחֲמָה.
כְּנִפֵי הַגֶּשֶׁר עָלוּ, נוֹתְנִים לְסַפִּינָה מֵעֶבֶר
נִהָר בְּצַבֵּעַ מוֹזֵר, זְרִימָה אֲדָמָה.

רִאִיתִי אֶת זֶה בְּלִי לְרֹאוֹת, לְרַגֵּעַ עוֹרֵת.
"עֲצֹר, אַל תְּרוּץ, אוֹלֵי זֶה מְקַדֵּם מִדִּי",
וְתִפְּחוּ כֹהָה שֶׁל אוֹר – שְׁמֶשׁ כְּבֹדָה, מְעַרְפֶּלֶת,
שֶׁל אֲהָבָה – עָלָה וְזָרַם לְפָנַי.

קרא את הרודוטוס, שרף את השנים:
 סקיתי מכה פרסי, והפרסי שורף שכנים...
 אבל הדם דוהה, יתמידו בהיסטוריה
 רק הדהוד הזיתים, זעת האכזרים.

היונים גסי הרוח מתגמדים,
 סירת המלחמה דוהרת למצרים.
 ומרירות זרה – זרה לך כפלים,
 שמות זרים כשלקף של שדות זרים.

ואיפה ארץ לידה הזו – של יהירות,
 של אריגי זהב, של פז הנהרות?
 העולם עוד כעבר, עדין כה דחוס,
 שמים מכסים בדם ערים שרופות,
 והאדם – אכזר, עירם, ואין לו דאגות...